

Ekonomi, Göç, Siyaset, Planlama ve Sosyal Politikalar Perspektifinden: İstanbul'un Atık İşçileri

İstanbul'un katı atıkları üzerinden sadece bir kentin değil bütün bir ülkenin sosyolojik, iktisadi ve siyasi dönüşümünü okumak mümkün mü? Geri Dönüşüm İşçileri Derneği kurucusu, hak ihlallerine karşı çalışmalar yürüten ve 2014'ten bu yana Beyoğlu Belediye Meclis Üyesi Ali Mendillioğlu bu soruya "Evet" yanıtını veriyor. Mendillioğlu son aylarda yaşanan depo baskınlarından hareketle atık işçilerinin ve geri dönüşüm politikalarının geçmişini ve bugünü, yapılması gerekenlere dair önerilere dikkat çekerek anlatıyor.

Röportaj: Zelal Yalçın

Fotoğraf Tahir Akkurt

Katı atık dönüşüm sürecini sosyal, ekonomik, ekolojik ve mekânsal boyutlarıyla değerlendirdiğinizde, katı atık işçileri bu sürecin neresinde duruyor? Bir de kim bu atık toplayıcıları? Nasıl yaşarlar, nereliler, ne kadar kazanırlar?

Ali Mendillioğlu • Çöpün Türkiye'deki tarihiyle başlayayım. Yaşlılardan dinlediğimiz kadarıyla hikâye şöyle başlıyor. 1950'li yıllara kadar gidiyor bu toplama işi. Velhasıl 1950'li yıllarda evlerden zaten katı atık çıkmıyor, hele hele kâğıt vs. hiç yok; ambalaj atığı, naylon, pet plastik ne gezer. Böyle olunca tek atık çıkan yer gazete matbaalarının olduğu yerler. Buna eklenebilecek bir miktar da hastane atığı var. Kauçuk ve cam şişe atığı var. Bunu toplayan çok az insan var; daha çok bağımlılar oluyor bunu toplayanlar. Diğer taraftan 1970'li yıllarda kentlerde ihtiyaç duyulan emek gücünün sağlanabilmesi için kırsaldan büyük bir göç oluyor. Bu göçle birlikte kentin hem demografik yapısı hem coğrafi hem sosyolojik yapısı farklılaşmaya başlıyor. Orta üst sınıfların genişlemesiyle birlikte çöpün içerisinde artık geri dönüştürülebilir atıklar da bulunmaya başlıyor. Başta mecmua, gazete vb. olmak üzere, daha yeni ürünler piyasaya girmeye başlıyor. Mutfak atıkları, tava tencere vb. hurda buna dâhil. Hâlâ bildiğimiz anlamda katı atıktan bahsetmiyoruz. Yine de, orta üst sınıfların tüketim alışkanlıklarının değişimiyle görece bir piyasa ve pazar oluşmasıyla birlikte bu atıklar para ediyor ama bunu toplayacak kimseyi bulamıyorlar. Böyle bir sorun oluşuyor. İşte o dönem Ankara'daki bir "müteşebbis" arkadaşımız buna şöyle bir çözüm buluyor: Niğde-Aksaray bölgesindeki birkaç köyden işçi getiriyor ve onlara atık toplatıyor. O günden sonra yaklaşık 50 yılda Aksaraylılar bu mesleği öğreniyor, Türkiye'nin birçok yerine dağılıyorlar. Bugün mevcut olan bazı lisanslı şirketler de çekirdekten yetişen Aksaraylıların şirketleridir. Böyle bir gelişim seyri var. Burada altı çizilmesi gereken nokta şu ki; Türkiye 50 yıl önceye dönmekle tehdit ediliyor ya sık sık. Türkiye'de 50 yıl önce sokaktaki çöpü toplayacak yoksullukta insan yoktu. Bugünkü refah toplumu ile kıyasladığımızda yüz binlerce çekçekçi var ama 50 yıl önce bu işi yapacak kimse yoktu. Refah toplumunun belki başka bir ölçütü bu olabilir. Tüketim eşittir refah toplumu demek değildir.

Türkiye'de 50 yıl önce sokaktaki çöpü toplayacak yoksullukta insan yoktu. Bugünkü refah toplumu ile kıyasladığımızda yüz binlerce çekçekçi var ama 50 yıl önce bu işi yapacak kimse yoktu. Refah toplumunun belki başka bir ölçütü bu olabilir. Tüketim eşittir refah toplumu demek değildir.

Bugüne geldiğimizde, bu sürecin mekânsal ve ekonomik karşılığı nedir toplayıcılar için?

1990'lardaki Kürt göçünden beri bu iş görünür hâle geldi ve büyük bir pazar hâline dönüşmüş durumda. Dolayısıyla Türkiye'de daha hiçbir mevzuat ve yasa yokken, bu atıklar atık toplayıcıları olmasa ekonomiye hiçbir katkı sağlamayacakken de biz vardık. 2000'li yıllar itibarıyla yavaş yavaş sistem değişmeye başladı. Önce "AB Uyum Yasaları" çerçevesinde "Ambalaj Atıkları Kontrol Yönetmeliği" çıktı ve bununla birlikte neyin ambalaj atığı olduğu neyin çöp olduğu konusunda net bir tarif yapıldı. Yönetmeliğin mantığı ve felsefesi şuydu: Ambalaj atığı üreten firmalar bu atıklardan zaten kar ediyorlar. Tüketicie ambalaj fiyatlarını da yüklüyorlar, sonra bu atıklar çöpe düşüyor. Çöpe düştüğünde orada kamusal bir iş başlıyor belediyeler tarafından. Bunlar toplanıyorlar, depolanıyorlar, geri dönüştürülüyorlar ve bertaraf ediliyorlar. Ambalaj üreticisi firmalara 2004'ten sonra dendi ki; ambalajı siz ürettiniz madem, bunun kamusal bir boyutu var ve belediyeler zarar ediyor, kamunun zarar ettiği işleri de siz yükleneceksiniz. Siz toplayacak, depolayacak, geri dönüştürüp, dönüştürülemeyenleri de bertaraf edeceksiniz dedi yasa. Yasaya baktığında aslında mantıksız bir şey yok ama büyük kargaşa da o andan itibaren başladı.

Nasıl bir kırılma yaşandı bu yasayla?

Yasayla oluşan kargaşanın sebebi şuydu: O zaman "entegre atık sistemi" diyorlardı, şimdi sıfır atığa döndü, çünkü entegre atık sisteminin ismi çok yıprandı. Geri dönüşüm aşaması karlı

bir iş ama diğer taraftan toplama, depolama ve imha kısmı maliyeti yüksek işler. Ambalaj üreticisi firmalara şu söylenildi: "Ya kendiniz toplayıp depolayacaksınız ya da lisanslı şirketlerle anlaşarak toplayıp depolatacaksınız." Böylece lisanslı şirketler de devreye girdi. Belediyelerle anlaşma yapıp, "Senin bölgedeki atıkları toplayacağım" diyen şirketler var artık. Maliyetini de ambalaj üreticisi firmalar karşılıyor. Velhasıl, yönetmelikte ambalaj atığı diye tarif ettikleri tanımları çok muğlak bıraktılar. İkinci sorun da şu ki ambalaj atığı dediği şey aslında hammadde, ambalaj atığı falan değil. Ve sadece ambalaj üretiminde falan kullanılmıyor bu hammadde, hayatın her aşamasında kullanılıyor. Yönetmelik sonrası bu durum çeşitli iş kollarındaki üretici işletmelerin/fabrikaların kendi arasında bir savaşa döndü. Herkesin bu hammaddeye ihtiyacı vardı ama ambalaj üreticisi firmaların yasal mevzuattan dolayı tekelleşme imkânı doğdu. Karşı çıktılar. Toplayıcıları da vurdu bu çünkü serbest piyasa içerisinde ciddi avantajları vardı. Herkese satabileceği bir ürünü elinde tutuyordu ve piyasada tek peşin paranın döndüğü sektör budur diyebilirim. Gününbirlik peşin parayla satılır atıklar. Vadeli borçlar bile verir firmalar toplayıcıları kendilerine bağlamak için. Üretimdeki en önemli girdilerden birisi hammadde çünkü. Yönetmelik sonrasında ambalaj üreticisi firmalar, "Bizim istediğimiz koşullarda ve ücretlerle çalışacaksınız" dedi ama koşullardan kasıt günlük, hatta önden avans aldığın bir işin ödemelerinin giderek vadeye yayıldığı bir işe dönüşmesiydi. Fiyatlar da aşağı çekildi. "Ya böyle çalışacaksınız ya sizi çalıştırmam" dendi.

"Çalıştırmam" demekten kastınız daha pratik uygulamalar sanırım, değil mi?

Bu pratikte şu anlama geliyordu: Belediye ve zabıta sopasını kullanırım. İstanbul'un birçok ilçesinde, pek çok ilde bu sopa kullanıldı. Diğer yandan, toplayıcılar çalışmadığı zaman firmalar bunu kendileri de toplayamadılar. Yani bu sistem içerisinde toplayıcılara hep muhtaçlar. Kaynaktan ayırıştırma denilen bir strateji belirlediler sonrasında. Bunda da başka problemler var. Şehir içerisindeki ana arterler, AVM'ler, kamu kuruluşlarından çıkan atıklar, tek araç ve iki işçiyle birkaç saat içerisinde toplayıp kar elde edebildiğin işler. Fakat asıl

sorun poşet içerisindeki ev çöplerinde başlıyor. Vatandaşa şunu söylüyorlar, kaynaktan ayrıştır. Vatandaşın bunu yapması teorik olarak Türkiye’de mümkün değil. Bu hayalperestlik. Diyelim ki siz kaynaktan ayrıştırdınız. Günlük yaklaşık 1 kilografa yakın katı atık çıkıyor evinizden. Ortalaması budur. Bir hafta bekleddiniz bunu evinizde. Hele ki pet plastik ürünleri, ki çok tüketilmeye başlandı suyla birlikte. Velev ki tutun, kim gelip bunu senden alacak? Belediye mi? Mümkün değil. Bu iş altyapısının olmasından ve kentin yerleşim dokusundan kaynaklı çok kolay yapılabilecek gibi gözüküyor. Ama bunu eğitim ve kültür seviyesi ile ilişkilendirmek de çok yanlış. Kaynaktan ayrıştırmayanları eğitimsizlik kültürsüzlükle etiketlemek çok yaygın. Çevre bilinciyle falan ilişkilendiriyor ama kaynakları ayrıştırma meselesinde sakladıkları birkaç nokta var: Geri dönüşüm bir çözüm değildir. Çözüm gibi sunuyorlar ama geri dönüştürdüğün her atık bir miktar kaybeder ve bu döngü devam etmez. Kaynaktan ayrıştırmanın, geri dönüşümün ilk aşaması ambalaj üretmemektir. Sonuç olarak bu sistemi devam ettiriyorlar. Aslında anlatmaya çalıştığım şey şu; kaynaktan ayrıştırma ve geri dönüşümü çevreci bir çözüm gibi sunan firmalar asıl tüketim kültürü üzerine üretim derecede toplum değil firmalar sorumludur. Toplumun eğitim seviyesi ve kültürsüzlüğü değil kendileri sorunun kaynağını oluşturuyorlar ama topluma mal ediyorlar bunu.

Gündelik rutinlerden bahsedecek olursak atık işçilerinin çalışma yöntemleri nasıldır, bir günleri nasıl geçer?

Bunu bölgeye çöp araçlarının saat kaçta gireceği belirler çünkü çöp aracından önce gidip toplamak zorundasınız. Her bölgede bu araçların giriş saati ve giriş sıklığı değişiyor. İstiklal’e günde 10 kez de girebiliyor mesela. Toplayıcı günde üç-dört sefer yaparsa bu ortalama 9-12 saat arasında toplama faaliyeti yapmak demektir. Belki 2-3 saat de ayrıştırma faaliyeti deseniz günde 15 saate yakın çalışanlar var. Bu işte 12-15 saat ortalama çalışma süresidir. Topladıklarını depoya geldiğinde tasnif ediyorlar, bu ciddi bir iş. Peki, ücretleri

ne belirliyor? Toplanan atıkların fiyatlarında bir günden diğer güne çok sert düşüşler yaşanabiliyor. Günbegün değişebiliyor fiyatlar. İkinci faktör de toplayıcı sayısının artmasıyla birlikte bölgelerdeki atık toplama oranının azalması. Eskisi gibi günde 250-300 kilo toplayamıyorsun. Günde ortalama 100-150 kiloya düşmüş durumda toplanan atık miktarı. Buna rağmen 12-15 saat çalışan birisi bu işten günlük 150 lira kazanabilir. Her gün çıkılıyor ve genelde gençler yapıyor bu işi. Otuzlu yaşlara kadar yapılıyor diyebilirim. Yaşlı toplayıcı sayısı çok azdır.

Son aylarda özellikle valilik yönlendirmesi ile birlikte yoğunlaşan bir denetim ve depo baskınları söz konusu. Bu müdahalelerin gerekçesi olarak haksız kazanç, göçmenlerin izinsiz çalıştırılması gibi gerekçeler öne sürülüyor. Siz süreci nasıl değerlendiriyorsunuz?

Murat Kurum sıfır atık projesiyle bu saldırıların bir ilgisi yok diyor ama arkasından şunu eklemeyi unutmuyor: “Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi’nin bu işle anılmasının art niyetlidir.” Sıfır Atık projesini de 2017’ye dayandırıyor bugün başlamadık bu projeye deniyor. Bir yalanla başlanıyor. Sıfır Atık projesi 2017’de değil 2004’te başladı, hatta sözleşme daha eski ve 2004’te “entegre atık sistemi” diyerek bu işe başlandı. 2017’de “Sıfır Atık” projesi denerek mevcut stratejinin adı değişti. Strateji yıpranmıştı çünkü. Gelelim diğer iddiaya. Şirketlerle ilişkilendirmemizin art niyetli olduğu

söyleniyor. Çevre Bakanı diyor bunu. 2017’den beri zaten vardı ve neden yeni yaşanıyor gibi art niyetli açıklamalar yapıyor deniyor. Biz de tersten şunu söylüyoruz o günden bugüne dört yıl geçti. Dört yıl boyunca her gün depolar gece yarısı ikide-üçte bin polisle basılmıyordu. Üç aydır basılıyor. Şu an iki tane büyük ayrıştırma tesisi kurulurken bu saldırıların olması karşısında bizim bunu şirketlerle ilişkilendirme hakkımız yok mu?

Kaynaktan ayrıştırmayanları eğitimsizlik ve kültürsüzlükle etiketlemek çok yaygın. Çevre bilinciyle falan ilişkilendiriyor ama kaynakları ayrıştırma meselesinde sakladıkları birkaç nokta var: Geri dönüşüm bir çözüm değildir. Çözüm gibi sunuyorlar ama geri dönüştürdüğün her atık bir miktar kaybeder ve bu döngü devam etmez. Kaynaktan ayrıştırmanın, geri dönüşümün ilk aşaması ambalaj üretmemektir.

Bu büyük tesislerin kurulması işlevsel olarak neye karşılık gelecek ki böyle bir müdahale yapıyorlar? Neden böyle bir ilişki kuruyorsunuz?

Bu alandaki büyük sermaye gruplarından bazılarıyla diyalogum var. Çok büyük sermaye grupları diyeyim bunlara. Ana işletmeler. Bunların sektörden bilgileri var. Bunlarla görüştüğümde şunun bilgisini alıyorum: Ayrıştırma işi yapılacak ama bu işi optik okuyucularla yapabilecek teknolojik donanımlı büyük yatırımlar yapılıyor Türkiye’ye. Dolayısıyla bununla ilişkilendirme hakkımız var. Nasıl var? Şöyle ki, çöpü nasıl ayrıştıracağını? Her gün çıkan çöp 19.500 ton yaklaşık olarak. Bu kadar gelişmiş bir teknoloji kullandırsa ve toplayıcılar bu mali toplayacaksa “bana ne kalacak?” sorusu bir sonraki soru olacak. Yine 2004’te Ankara’da, 2016-2017’de İstanbul’da yoğun saldırılar olmuştur. Saldırıların sonrasında toplayıcı

arkadaşlarımızı ve depoları ekonomik olarak nefes alamaz hâle getirdiler, sonra gelip bizimle pazarlık yaptılar, “Gelin şu koşullarda çalışalım” diye. Acaba diye düşündüğümüz noktalardan biri de burası. İki aydır çalışmayan arkadaşlarımız var. Ekonomik olarak büyük bir darboğaz var. Bu ekonomik ambargo sonrasında ne çıkacak diye bekliyoruz.

Bu çalışma alanının sadece ekonomik bir faaliyet olmadığı düşünüldüğünde, çalışma koşulları, süreleri, çocuk ve kayıtsız göçmen işçiliğinin yer bulduğu bir çalışma alan olması göz önünde bulundurulduğunda, katı atık işçiliği güvenceli bir çalışma alanı olarak nasıl düzenlenmeli?

Bu da çok sık sorulan sorulardan birisi. Bu şekilde çalışmanın ortadan kalkması gerekiyor. Belediyenin çöp hizmetlerinde çalışan insanlarla ilgili böyle sorular var mı? Yok. Niye yok? Çünkü zaten sigortalı çalışıyorlar, belli bir ücretleri var, çalışma saatleri var. Aslında üç aşağı beş aşağı aynı işi yapıyoruz ama bize gelince bu soruluyor. Bunun sorulması gayet doğal çünkü hep anlatmaya çalıştığım şey şu; burası bir yaşam alanı. Dolayısıyla ne zaman ekonomik kriz daha derinleşiyor, ne zaman sosyal koşullar daha ağırlaşıyor, iç savaş-dış savaş faktörleri devreye giriyor, o zaman sayı durmadan artıyor. Hadi diyelim bugün T.C. vatandaşlığına haiz olan ve yerleşik olan göçmenleri (çünkü mevsimlik tarım işçileri de geliyor sezonluk atık toplamak için) güvenceli yaptık. Peki, bu ekonomik ve siyasal sürdürülemezlik ortamında bir yıl sonra bir bu kadar insanın çöpe düşmeyeceğinin garantisi var mı? Onları ne yapacağız? Kaçını güvencileştirebileceğiz? Başka koruyucu önleyici sosyal politikalar geliştirilmedikçe bu mümkün gözüküyor bana.

Öyleyse çözüm ne?

Niye Avrupa bunu konuşmuyor? Böyle bir şey yok çünkü. Çözümün kendisi kimsenin çöple bu şekilde ilişki kurmayacak bir düzenin olmasıdır. Çöp meselesini ve atık işçiliğini konuşurken hep hangi ülkeleri örnek veririz? Hindistan, Bangladeş, Afrika ülkelerini, Latin Amerika’nın bazı ülkelerini ve Türkiye’yi örnek veriyoruz. Bunların hepsinin belirli benzerlikleri var. Neden Avrupa ülkelerindeki atık toplayıcılığı sorunundan bahsetmiyoruz? Bir

“artık nüfus” gibi görülüyor toplayıcılar. Bu bir tercihin sonucudur. Devlet “bana ne” diyor, nasıl yaşarsan yaşa. İnsanlar da çöplerde yaşıyor, distopyalardaki gibi. Şimdi bununla ilgili nasıl çözüm üretebiliriz? Olamaz. Çöpte yaşamaması gerekiyor insanların. Ben zaten gözden çıkarılmışım. Ben nasıl çözüm üretebilirim? Yani vatandaş ve devlet arasındaki ilişki yeniden ve doğru düzgün tanımlanmalı ki oturup konuşabilesin.

Saldırıların sonrasında toplayıcı arkadaşlarımızı ve depoları ekonomik olarak nefes alamaz hâle getirdiler, sonra da gelip bizimle pazarlık yaptılar, “Gelin şu koşullarda çalışalım” diye. Acaba diye düşündüğümüz noktalardan biri de burası. İki aydır çalışmayan arkadaşlarımız var. Ekonomik olarak büyük bir darboğaz var. Bu ekonomik ambargo sonrasında ne çıkacak diye bekliyoruz.

Sizin ifadenizle İstanbul’da 100.000’e yakın katı atık toplayıcısı var. Resmî rakamlar bunun 1/3’ü düzeyinde bir resim gösteriyor. Günün sonunda bu insanlar İstanbullu. Bu hemşehri hukuku sadece kamunun vatandaşla kurduğu ilişki değil, o sınırlar içerisinde yaşayan her bireyin kentle kurduğu ilişkiyi ifade eden bir kavram. Onların iyi olma hâli, yaşam koşullarının iyileştirilmesine dair yerel yönetimlerin rolü ne olmalı?

Ortada bir kriz var ve bu krizi tanımlamak gerekiyor. O bahsetmiş olduğun resmî rakamlardaki 1/3 oran dediğin İstanbul’da sadece Karacadağlı, Siverekli, Bingöllü toplayıcı sayısı kadar. Diğerlerini hiç saymıyorum bile. Yani 1.246 depoda 15-20 bin kişi civarında olduğunu biliyoruz bu üç memlekettten toplayıcının. Bu çok net! Bu hemşerilik ağı üzerinden 1.246 depoyu çıkardık ve gerçek sayı bunun en az üç katıdır. Bu

Fotoğraflar Tahir Akkurt

ne için önemli? 30 yıl önce kurulmuş depolar var. Kentin dışındaydı depolar o zamanlar. Şimdi geldi kentin içine yerleştiler çünkü kent genişledi. Şu-radan baktığında mahallesinde depo istemeyen bir vatandaş haksız mıdır? Değildir. Bir vatandaş istemeyebilir. Fakat o depo sen o sitede yokken de vardı. Bunu demek bizi haklı kılar mı? Kılmaz. Peki, biz ne yapalım? Oradan gidelim mi? Gidemeyiz. Dolayısıyla ne yapmak gerekiyor? Depoların kentin dışına çıkarılması gerekiyor. Yer gösterecek olan da belediyelerdir. Şunu dese haklı: “Ben burada yaşıyordum, sen geldin depo açtın.” Ama durum böyle değil ki. Burada depo vardı sen geldin yerleştin. Kent o kadar sıkıştı ki, yer bulunamaz halde. Ümraniye’de bizi en çok üzen mesele şu oldu: Ümraniye belediye başkanı 2 yıl önce bizzat kendisi dedi ki: “Kent içerisindeki depolar rahatsızlık veriyor.” Sonrasında yer gösterdiler. Bugün o gösterdikleri yeri polisle basıyorlar. Böyle tersinden örnekler de var. Birincisi, ivedilikle çözülmesi gereken ve belediyelerin üzerine düşen görev bu. İstanbul’da 39 ilçe belediyesi var ve bunlar içerisinde toplayıcılığın çok geçişken olduğu yerler var. Mesela şöyle düşünün, Tarlabası, Tophane, Küçükpazar ve Şişli’nin bazı noktaları... Adam Şişli’den çıkıyor ve Beşiktaş’a gidiyor. Yürüme mesafesi. Oradan Kâğıthane’ye gidiyor, çıkıyor İstiklal’e geliyor. Dörtbeş belediye arasında geçişkenlik var. Toplayıcılık ve depoculuk faaliyetleri de farklı yerlerde yapıyor. Bu dörtbeş belediye diyebilir ki: “Biz bir yer

gösterelim bu toplayıcılara ve kent içerisinde o uygun olan yere gitsinler.” Şunu anlarız: Belediye senin sigortanı yapamaz. Bunun için suçlayamayız. Beyoğlu belediyesinin çalışanından daha fazla Beyoğlu’nda toplayıcı var. Nasıl yapılınsın? Bunun mantığı yok. Bir diğer sorun şu, kime yapacak? Çekçekçi üç gün çalışıyor, dördüncü gün çalışmıyor.

Depoların kentin dışına çıkarılması gerekiyor. Yer gösterecek olan da belediyelerdir. Şunu dese haklı: “Ben burada yaşıyordum, sen geldin depo açtın.” Ama durum böyle değil ki. Burada depo vardı, sen geldin yerleştin. Kent o kadar sıkıştı ki, yer bulunamaz hâlde.

Çok düzensiz bir iş gücü var.

Tabii ki. Ama diğer taraftan şu olamaz mı diye düşünüyorsun ister istemez. Toplayıcıyla şöyle bir ilişki kurabilirsin: “Neyden rahatsızsın? Toplayıcı çöpü ayrıştırırken poşeti yırttığında yemek artığını falan dışarı mı döküyor? Esnaf bundan rahatsız mı? Gel, benim depomla koordineli çalış. Ben kimin ne-reye çıktığını biliyorum. O poşeti kim

orda yırtmış olabilir biliyorum. “Olağan şüphelileri” biliyorum. Ben uyarayım o kişiyi: “Tekrar olursa başka bir yöntem geliştirelim.” Şimdi sosyal yardımlar meselesi de önemli gibime geliyor ama bundan daha ötesi dediğim gibi insanların çöpe düşmemesi gerekiyor ya. Bunun için bizim arkadaşlarımızı, özellikle az sayıdaki çocuk işçilerin eğitimini desteklemek zorunda belediyeler. O çocuğun kazandığı para neredeyse ebeveynine yakın. Bu aile bütçesi için çok belirleyici. O çocuğun eğitiminin desteklenmesi gerekiyor. Sosyal yardımlar burada devreye giriyor. Çocuğunu okutan çekçekçilerin ailelerine sosyal yardımlar bulunabilir. Belediyelerden bizim asıl beklentimiz bizi muhatap alması ve yaşanan sorunlarda bizim de bu sorunun çözümüne katkı sunmamızı sağlaması. Biz çok şey katkı sunabiliriz. Bizim organizasyonumuz belediyelerden çok daha güçlü. Zabitanın yapmadığını biz yapabiliriz. Zabıta engelleyemez arkadaşımızı ama biz engelleyebiliriz.

Ortak banyoların sağlanması, kent banyoları diyebiliriz belki... Kıyafet bankaları... Bunların karşılığı var mı sizce?

Önemli bir katkı sunar bu. Gerçekten yıkanma, hem elbiselerin temizliği hem beden temizliği çok büyük sorun toplayıcılar açısından. Bunun toptan çözümü çamaşırhane vb. imkânlar çok kıymetli olur. Sıcak yemek gibi organizasyonlar... Günlük hayatı oldukça kolaylaştıracak şeyler bunlar. Ama metruk bina içerisinde bir düzenleme yapamazsın tabii ki.

BEYOĞLU SENİN KATILIMINLA FIKRİNLE SESİNLE SÖZÜNLE BEYOĞLU

ADİL, HATIRLAYAN, DAYANIKLI, YARATICI, ÜRETEN ve YAŞANABİLİR bir BEYOĞLU için yola çıktık. Bu temalar altında Beyoğlu’nu düşünüyor, konuşuyor, geleceğini birlikte şekillendiriyoruz.

Sen de **‘Beyoğlu Senin’** kapsamında düzenlenen etkinliklere katıl, fikrini söyle, hayalindeki **Beyoğlu’nu ortak akılla birlikte tasarlayalım.**

Detaylar ve katılım için:

İstiklal Caddesi İletişim Ofisi: beyoğlusenin
 Merkez Şehit Muhtar Mah. BeyogluSenin
 İstiklal Caddesi No. 22 Kat: 4 İBBŞehirPlanlamaMüdürlüğü

BEYOĞLU SENİN.İST

16 MİLYON İÇİN Çalışıyoruz

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ | İMAR VE ŞEHİRCİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI | İBBA İstanbul Planlama Ajansı